

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ УПРАВЛЕНИЯ
И СОЦИАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Кафедра социальной работы и реабилитологии

ЦАНОВСКАЯ
Ирина Игоревна

АДДИКТИВНОЕ ПОВЕДЕНИЕ У ВЫПУСКНИКОВ ИНТЕРНАТНЫХ
УЧРЕЖДЕНИЙ

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат медицинских наук,
доцент К.Э. Зборовский

Допущена к защите

«___» _____ 2016г.

Зав. кафедрой социальной работы и реабилитологии
кандидат социологических наук, доцент
_____ Н.Н. Красовская

Минск, 2016

РЕФЕРАТ

Объем работы: 84 листа, в том числе 2 рис., 4 табл., 40 наим. литературы и приложения (3).

Ключевые слова: *отклоняющееся поведение, зависимое поведение, аддиктивное поведение, выпускники интернатных учреждений, профилактика аддиктивного поведения.*

Цель исследования: разработка программы по профилактике аддиктивного поведения с учетом специфики особенностей зависимости у выпускников интернатных учреждений.

Объект исследования: выпускники интернатных учреждений; предмет исследования: аддиктивное поведение выпускников интернатных учреждений.

Методологическая основа исследования: особое значение для понимания формирования различного рода зависимостей выпускников интернатных учреждений имеют работы, изучающие аспекты зависимости как сопровождающий фактор социальных отклонений и трансформаций. Исследования А. Кравченко, А. Красикова, О.Н. Яницкого, Ф.Д. Кадария, В.И. Чупрова и Ю.А. Зубок послужили теоретическим основанием для изучения проблемы аддикций в молодежной среде.

Методы исследования: теоретические; эмпирические (метод тестирования, метод опроса); методы математической обработки данных (качественно-количественный анализ, статистический анализ).

В результате проведенного анализа были получены данные о том, что целенаправленная профилактика зависимого (аддитивного) поведения выпускников интернатных учреждений снижает склонность к аддитивным тенденциям молодежи.

1. Повторные результаты диагностики склонности к отклоняющемуся поведению у выпускников интернатных учреждений на диагностическом и контрольном этапе указывают на снижение показателей склонности к делинквентному поведению (61,2 / 51,24), к преодолению норм и правил (59,80 / 50,2), к эмоциональным реакциям (59,36 / 49,8), к саморазрушающему и самоповреждающему поведению (58,84 / 49,28), к проявлению агрессии и насилия (57,40 / 49,0). При этом склонность к аддиктивному поведению после коррекционной работы снижена максимально (57,68 / 47,92).

2. Склонность к аддиктивному поведению у выпускников интернатных учреждений на диагностическом (916,0) и контрольном (359,0) этапах имеет значимые различия при U-критерии 34,0. Полученное эмпирическое значение $U_{\text{эмп}}(34,0)$ находится в зоне значимости, так как критические значения для $U_{0,01}=192$, $U_{0,05}=227$, что указывает на статистически достоверные различия при $p \leq 0,05$ (0,02) в склонности к аддиктивному поведению у выпускников интернатных учреждений («группа риска») на диагностическом и контрольном этапе.

РЕФЕРАТ

Аб'ём работы: 84 лісты, у тым ліку 2 мал., 4 табл., 40 наім. літаратуры і дадатку (3).

Ключавыя словы: *адхіляцца паводзіны, залежнае паводзіны, аддыктыўнае паводзіны, выпускнікі інтэрнатных устаноў, прафілактыка аддыктыўнага паводзін.*

Мэта даследавання: распрацоўка праграмы па прафілактыцы аддыктыўнага паводзінаў з улікам спецыфікі асаблівасцяў залежнасці ў выпускнікоў інтэрнатных устаноў.

Аб'ект даследавання: выпускнікі інтэрнатных устаноў; прадмет даследавання: аддыктыўнае паводзіны выпускнікоў інтэрнатных устаноў.

Метадалагічная аснова даследавання: асаблівае значэнне для разумення фарміравання рознага роду залежнасцяў выпускнікоў інтэрнатных устаноў маюць працы, якія вывучаюць аспекты залежнасці як суправаджалы фактар сацыяльных адхіленняў і трансфармацый. Даследаванні А. Краўчанка, А. Красікава, А.М. Яніцкая, Ф.Д. Кадар, У.І. Чупрова і Ю.А. Зубок паслужылі тэарэтычным падставай для вывучэння праблемы адыхання ў маладзёжным асяроддзі.

Метады даследавання: тэарэтычныя; эмпірычныя (метады тэставання, метады апытання); метады матэматычнай апрацоўкі дадзеных (якасна-колькасны аналіз, статыстычны аналіз).

У выніку праведзенага аналізу былі атрыманы дадзеныя аб тым, што мэтанакіраваная прафілактыка залежнага (адыхання) паводзін выпускнікоў інтэрнатных устаноў зніжае схільнасць да адыхання тэндэнцыям моладзі.

1. Паўторныя вынікі дыягностыкі схільнасці да які адыхаецца паводзінам у выпускнікоў інтэрнатных устаноў на дыягнастычным і кантрольным этапе паказваюць на зніжэнне паказчыкаў схільнасці да дэлінквентнага паводзінам (61,2 / 51,24), да пераадолення норм і правілаў (59,80 / 50,2) , да эмацыйных рэакцый (59,36 / 49,8), да самаразрушаючому і самапавреждаючому паводзінам (58,84 / 49,28), да праявы агрэсіі і гвалту (57,40 / 49,0). Пры гэтым схільнасць да аддыктыўнага паводзінам пасля карэкцыйнай работы зніжана максімальна (57,68 / 47,92).

2. Схільнасць да аддыктыўнага паводзінам у выпускнікоў інтэрнатных устаноў на дыягнастычным (916,0) і кантрольным (359,0) этапах мае значныя адрозненні пры U -крытэрыі 34,0. Атрыманае эмпірычнае значэнне $U_{\text{эмп}}$ (34,0) знаходзіцца ў зоне значнасці, так як крытычныя значэння для $U_{0,01} = 192$, $U_{0,05} = 227$, што паказвае на статыстычна пэўныя адрозненні пры $p \leq 0,05$ (0,02) у схільнасці да аддыктыўнага паводзінам у выпускнікоў інтэрнатных устаноў («група рызыкі») на дыягнастычным і кантрольным этапе.

Scope of work: 84 of the sheet, including 2 figure, 4 table, 40 naim.literature and applications (3).

Keywords: *deviant behavior, dependent behavior, addictive behavior, graduates of boarding schools, prevention of addictive behavior.*

Objective: to develop programs for the prevention of addictive behavior-specific features depending on the graduates of boarding schools.

The object of study: graduates of boarding schools; subject of study: the addictive behavior of graduates of boarding schools.

The methodological basis for the study: of particular importance for the understanding of the formation of different kinds of dependencies are graduates of boarding schools work, studying aspects of dependence as an accompanying factor of social deviations and transformations. Research A. Kravchenko, A. Krasikov, O.N. Janicki, F.D. Kadaria, V.I. Chuprov and Y. Clove served as a theoretical basis for the study of addiction problems among young people.

Methods: theoretical; empirical (testing method, survey method); methods of mathematical data (qualitative and quantitative analysis, statistical analysis).

As a result of the analysis of data that were obtained that targeted prevention of addictions (additive) behavior of graduates of boarding schools additive reduces the tendency to youth trends.

1. Repeated diagnostic results propensity for deviant behavior at graduates of boarding schools in the diagnosis and control stage indicate decline in the propensity to delinquent behavior (61,2 / 51,24), to overcome the rules and regulations (59,80 / 50,2) to emotional reactions (59.36 / 49.8), to the self-destructive and self-injurious behavior (58,84 / 49,28), to the manifestation of aggression and violence (57,40 / 49,0). This tendency to addictive behavior after remedial work is reduced as much as possible (57,68 / 47,92).

2. The tendency to addictive behavior at graduates of boarding schools on the scan (916,0) and the control (359,0) stages has significant differences with U-criterion 34.0. Received U_{emp} empirical value (34,0) is in the area of significance, since the critical values for $U_{0,01} = 192$, $U_{0,05} = 227$, indicating a statistically significant difference at $p \leq 0,05$ (0,02) in the propensity to the addictive behavior at graduates of boarding schools («risk group») on the diagnostic and control stage.